

3) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsorden for folketinget.

(Beslutningsforslag nr. B 59. Fremsat 3/2 81 i betænkning fra udvalget for forretningsordenen).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til anden (sidste) behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg håber, ordførerne kan høre efterhånden, som der bliver brug for dem. Der er jo passeret én sag uden ordfører, men det var sikkert rigtigt.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken. (Nedsættelse af en tjenestemandetsret m.v.).

(Lovforslag nr. L 144. Fremsat 29/1 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Ole Thomsen (S):**

På det grundlag, at folketinget den 18. november 1980 vedtog et dagsordensforslag, som pålagde regeringen at finde en løsning med en ensartet behandling af tjenestemænds overtrædelse af tjenesteplichten, har finansministeren fremsat dette lovforslag, som indeholder bestemmelser om en ændret procedure og en ny behandlingsform for fremtidige kollektive overtrædelser af tjenestemandslø-

vens bestemmelser om tjenestemænds pligter. Den foreslåede tjenestemandetsret vil sikre en ensartet behandling i alle ministerierne i det tilfælde, at en forseelse som den, der blev begået den 15. marts 1979, skulle gentage sig.

Vi hilser med tilfredshed, at forslaget ikke ændrer den retlige vurdering af tjenestemændenes pligtforhold og ikke på anden måde udvider området for retsstridige forhold. Man kunne dog have ønsket, at loven var udvidet til at omfatte tjenestemænd i amter og kommuner, så man fra samme dato havde stillet alle lige, men jeg skal stille mig tilfreds med de bemærkninger, ministeren har gjort om sin henvendelse til indenrigsministeren, og det tilsagn, der er optrykt i bemærkningerne, fra de kommunale repræsentanters side.

Den socialdemokratiske gruppe lover lovforslaget en positiv behandling under udvalgsarbejdet.

Jens Peter Jensen (V):

Jeg vil gerne takke den højtærede finansminister for, at et forslag af denne karakter er fremkommet så hurtigt efter, at vi har haft en debat i folketinget med en dagsorden, der opfordrede til et initiativ på området.

Venstre er velvilligt over for at medvirke til forslagens behandling og gennemførelse her i tinget. Der kan være enkeltheder, vi vil se på i udvalget, men hovedtrækkene i lovforslaget er rigtige, og jeg mener, at ministeren har haft en heldig hånd ved udformningen af det. Endelig vil jeg meget stærkt understrege, at der må presses på, for at vi kan få en ordening vedrørende amter og kommuner. . .

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at der tales her fra folketingets talerstol.

Jens Peter Jensen (V):

Ja, og det er mig, der taler!

Det er vigtigt, at vi undgår forskelsbehandling.

Vi kan altså tilsige en velvillig udvalgsbehandling.

Grethe Fenger Møller (KF):

Også jeg skal udtrykke tilfredshed med, at finansministeren nu kommer med et lovfor-

[Grethe Fenger Møller]

slag, som følger den dagsorden op, folketinget vedtog den 18. november 1980 på konservativt foranledning.

Vi har, som det også fremgik af den dagsorden, folketinget vedtog, lagt megen vægt på at få løst de problemer, der opstår, når der er tale om kollektiv arbejdsnedlæggelse, men også således, at der fortsat er fuld respekt for tjenestemændenes individuelle beskyttelse. Vi mener, at man med det lovfor-slag, der nu er kommet fra finansministerens side, har tilgodeset begge hensyn.

Vi kunne som andre ordførere have ønsket os, at man også havde fået klaret de problemer, der er med de kommunale tjenestemænd, men vi er glade for det tilsagn, der er kommet, om, at man vil forsøge at løse dette problem. Vi har fundet det vigtigt, at man fra regeringens side så hurtigt, som det var praktisk muligt, har fulgt den dagsorden op, folketinget har vedtaget.

Vi mener som sagt, at dette lovforslag både løser problemerne med kollektiv arbejdsnedlæggelse og ikke forringer den beskyttelse, tjenestemændene har. Vi har lagt megen vægt på, at der med dette lovforslag ikke er sket nogen tilnærmelse til det almindelige arbejdsretlige system, men at man her har lavet en tjenestemandret, som skal tage stilling til ganske konkrete sager.

Jeg har med tilfredshed læst de bemærkninger, der følger lovforslaget, og hvoraf det fremgår, at tjenestemandssystemet ikke indeholder hjemmel til faglige kampskridt i form af strejke, lockout o. lign. Jeg har også bemærket, at man konstaterer, at lovforslaget ikke indebærer nogen ændret retlig vurdering af tjenestemændenes pligtforhold og ingen udvidelse af området for retsstridige forhold.

Jeg håber, at dette lovforslag kan få en positiv behandling i folketinget, og jeg kan tilsige det konservative folkepartis støtte til gennemførelsen.

Voigt (FP):

Blot den korte meddelelse, at jeg som ordfører for fremskridtspartiet er enig med de tre foregående ordførere.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Ja, det er jo nok karakteristisk, at taletiden er meget kort for de borgerlige partiers ordførere, som dårligt får tid til at forberede sig.

Men det er klart, at det er, fordi de er så enige, så enige. Det er jo rigtigt, som fru Grethe Fenger Møller sagde, at denne sag er opstået på baggrund af, at de konservative arbejdede temmelig meget med arbejdsnedlæggelsen i marts måned 1979. Jeg synes, at det er udtryk for, at man giver sig til at lovgive på baggrund af en sag, som egentlig var en storm i et glas vand.

Det, der var tale om dengang, var, at man herinde lavede forlængelseslove, sådan at tjenestemændenes faglige organisationer faktisk ikke fik indflydelse på, hvad der skulle stå i de 2-årige overenskomster. Det er ganske klart, at det vil folk ikke finde sig i, og derfor satte de sig ned og holdt deres faglige møder og diskuterede, hvad der kunne komme ud af det for dem i den næste 2 års periode. Havde de haft samme regler, som man har på det private arbejdsmarked, så var der intet sket ved det, for det private arbejdsmarked har en regel om, at man inden for 48 timer kan holde faglige møder uden at blive slæbt for arbejdsretten. Det er selvfølgelig sådan nogle ting, man skulle være nået frem til, i stedet for dette, som mest af alt tyder på, at man så småt påbegynder opbygningen af en arbejdsret for tjenestemændene.

Jeg vil godt pointere, at allerede da vi diskuterede forespørgslen herinde, sagde jeg, at det, der skulle til, var, at denne ret måtte tjenestemændene også have. Vi har et meget forældet tjenestemandssystem, og det er nødvendigt, at der bliver løst op for det. Men det kan ikke være meningen, at man skal til at opbygge et arbejdsretssystem, som klart er vendt imod tjenestemændene. Det fremgår meget tydeligt af dette, at voldgiftsretten fremover skal være en tjenestemandret, og at den skal behandle sager vedrørende kollektive arbejdsnedlæggelser.

Jeg må også pointere, at man tilsyneladende går ud over, hvad der blev vedtaget i den dagsorden, som SF naturligvis stemte imod den 18. november 1980. Det ser jeg af bemærkningerne til den foreslåede § 53 i lovforslaget, hvor der er nogle ting, som jeg vil bede ministeren om at svare på allerede her. Der står i næstsidste afsnit, at indbringelse for denne tjenestemandret ikke nødvendigvis vil være begrænset til arbejdsnedlæggelser i traditionel forstand. Og højere oppe står der, at hvis ikke man vil udføre overarbejde, så skal man altså også kunne indklages for

[Lilli Gyldenkilde]

tjenestemandsretten. Jeg synes, det er at gå ud over, hvad der blev vedtaget i dagsordenen, som jo dog er det, der er grundlaget for dette lovforslag.

Jeg mener, at det fremgår klart af det, jeg her har sagt, at vi naturligvis ikke kan støtte lovforslaget, men vi vil gøre, hvad vi kan, i udvalget for at få så mange oplysninger frem som muligt, sådan at tjenestemændene kan se, hvad det er, man nu præsenterer dem for, nemlig påbegyndelsen af et arbejdsretssystem, som man kender det fra det private arbejdsmarked.

Arne Melchior (CD):

Jeg er modtagelig for god reklame, særlig når produktet er godt. Og den reklame, hr. Jens Peter Jensens tale fik heroppe for lidt siden, køber jeg og tilslutter mig på CDs vegne de betragtninger, hr. Jens Peter Jensen fremsatte.

Tyroll (VS):

Jeg synes, det må være bemærkelsesværdigt for de organisationer, der bliver berørt af dette lovforslag, at op igennem 1960'erne sloges man i de forskellige partier, som nu er ih så enige om at gennemføre disse ting, om at løbe af med deres stemmer; man sloges om at takkes dem, at give dem repræsentation i de forskellige statslige organer, der skulle behandle spørgsmål af interesse for dem osv. Men nu oplever de altså en fælles front imod deres interesser, imod, at de overhovedet kan tage til genmæle over for den behandling, de er udsat for på det lønmæssige område.

Den vedtagelse og den enige front, der viste sig i november måned, ignorerede totalt den behandling, man har udsat de offentligt ansatte for, det lønefterslæb, der er opstået. Allerede dengang sagde jeg, at der var klare begrundelser for, at man gennemførte den arbejdsnedlæggelse, som man altså her begrundet indgrebet med, fordi man i allerhøjeste grad var kommet bagud, og man har jo beregnet lønefterslæbet til 8½ pct. I almindelighed har det været anerkendt, at en af betingelserne for den manglende aktionsret for de offentligt ansatte er, at de i det mindste skal følge lønudviklingen på det øvrige arbejdsmarked.

Nu har man altså skiftet signaler. Man kører i allerhøjeste grad frem med en indkomspolitik, lønpolitik, og man ser oven i købet i »Budgetredøgørelse 80«, at det er meningen, at det i særlig grad skal gå ud over de offentligt ansatte, og at det er de ansatte i industrien, der skal favoriseres. Man ønsker altså at ramme de offentligt ansatte. Så kan jeg godt se, at det er nødvendigt at komme med den slags regler, som der er lagt op til her. Det bliver selvfølgelig nødvendigt, når man bryder det, der har været almindeligt gældende, at få sig nogle sanktionsmuligheder over for de offentligt ansatte.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge både den socialdemokratiske ordfører og finansministeren, hvorfor der ikke står noget i dette forslag om, hvordan de offentligt ansattes organisationer forholder sig. Hvorfor står der intet om, at den forhandling, finansministeren har haft med de offentligt ansattes organisationer, mandede ud i, at man totalt afviste dette forslag? Hvis interesser er det, socialdemokratiet varetager, når man laver det her forslag? Man er udelukkende bærer af den interesse, som de private kapitalister har i at få nedskåret lønningerne hos de offentligt ansatte og generelt at foretage nedskæringer, som også rammer de offentligt ansatte. Socialdemokratiet vil ikke engang kommentere den modstand, der er kommet fra de offentligt ansattes organisationer.

Et tidligere folketingsmedlem, som var med til behandlingen af dette lovforslag, repræsenterer nu disse organisationer i TFU. Han har afvist dette forslag på det skarpeste og siger, at det selvfølgelig trækker i retning af, at man må afvise tjenestemandsbegrebet, at man må kæmpe imod, at dette system overhovedet eksisterer, og mener, at CO I må gå i den retning. Det viser, at der er tale om, at man virkelig vedgør de interesser, de offentligt ansattes organisationer har.

Jeg må sige om lovforslaget, at ligesom for arbejdsrettens vedkommende er der tale om, at det bliver en decideret arbejdsgiverret. Hvis ikke man kan blive enige ved den forhandling, som kommer til at forløbe om overenskomsterne, så er finansministeren bemyndiget til ved lov at fastsætte, hvilke forhold der skal være gældende på de offentligt ansattes område.

[Tyroll]

Ikke alene har man på denne måde hals- og håndsret over, hvilke bestemmelser der skal dømmes ud fra, men derefter kommer man altså med denne arbejdsgiverret, som kan idømme enten advarsel, irettesættelse eller bod, fordi man tilsidesætter det, der er fastlagt, egenhændigt dikteret, som det f.eks. har fundet sted ved de sidste overenskomster. Der er tale om, at man skal have sig et ekstra redskab for at nedgøre de offentligt ansattes organisationers interesser, for at sikre sig, at man kan sætte den lønpolitik igennem, som man skilter med at man agter at gennemføre i den kommende tid. Det vil vi måske allerede få at mærke her ved de kommende overenskomstforhandlinger.

Hvad er det så, man skal dømme på baggrund af? Der er jo tale om, at ikke bare de bestemmelser, der vedrører lønfastsættelsen, men også § 10 i tjenestemandsløven skal med ind, og det er jo en meget bred formulering, der lyder således:

»Tjenestemanden skal samvittighedsfuldt overholde de regler, der gælder for hans stilling, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver.«

Overtrædelse af denne paragraf kan man altså indklages for sådan en tjenestemandrets for. Hvordan defineres sådan et begreb? Ud fra hvilke politiske holdninger kommer medlemmerne af tjenestemandssretten til at tage stilling til, hvad der ligger inden for rammerne af så vidtløftig en formulering som den, der ligger i § 10? Der er ikke grænser for, hvad man kan indklages for. Bliver man indklaget for manglende værdighed som følge af skrankepaveri rundt omkring? Er det sådan noget? Eller er det i højere grad dommere fra højesteret osv., som skal afgøre, hvad der ligger i denne meget brede formulering?

Poul H. Møller (KrF):

Jeg er enig med fru Lilli Gyldenkilde i, at det vel nok er lidt drastisk på baggrund af et tre timers fagligt møde i 1979 at lovgive om, hvorledes man skal gribe sådanne sager an fremover. Det er vel alles håb, at der ikke vil ske alt for mange af den slags ulovlige arbejdsnedlæggelser, som man kalder det, i hvert fald når det er tjenestemænd, men naturligvis kan det forekomme. Når vi i dag ser

i aviserne, at man vil røre ved tjenestemandspensionerne, kan det give bange anelser.

Det viste sig jo, at da man skulle strafforfølge disse tjenestemænd, som havde holdt dette tre timer lange faglige møde, så blev bedømmelsen og sanktionerne lidt vel forskellige. Det bevirkede, at folketinget henstillede til regeringen at lovgive på området, og det er blevet til det fremsatte lovforslag, som kristeligt folkeparti i store træk er enig i og hilser med tilfredshed.

Såfremt dette nye begreb, tjenestemandssretten, kan bevirke, at fremtidige tjenestemandssager vedrørende overtrædelse af § 53, stk. 1, bliver mere ensartet behandlet, vil vi også hilse det med tilfredshed.

Jeg har forskellige småindvendinger, som jeg ikke skal komme ind på her. Flere ordførere har været inde på, at de kommunale tjenestemænd i lighed med statens tjenestemænd allerede nu burde have været inddraget, således at tjenestemandssretten behandlede forseelser hos samtlige tjenestemænd inden for riget. Men det kommer jo senere, ser det ud til.

Som sagt hilser vi lovforslaget som sådant med tilfredshed og vil behandle det velvilligt under udvalgsbehandlingen og måske komme med enkelte små indsigelser.

Mølgaard (DR):

Retsforbundet beklager meget den behandling, offentligt ansatte, herunder tjenestemænd, har fået af deres arbejdsgivere, stat og kommuner, i mange omgange. Men vi beklager sandelig også, at tjenestemænd har kunnet finde på at tilsidesætte deres forpligtelser til at fortsætte arbejdet i enhver situation, uanset at man altså godt kan have forståelse for baggrunden. Vi mener for øvrigt, at det er uklogt af dem at undergrave deres ansættelsesvilkårssystem.

Vi vil fra retsforbundets side virke for en begrænsning af tjenestemandssystemet til de egentlige, centrale nøglepositioner, hvor det er nødvendigt for samfundets opretholdelse, at arbejdet fortsættes i enhver situation. Det vil også begrænse problemet med arbejdsnedlæggelser.

Retsforbundet finder, at tjenestemandssforseelser, også når de sker i stor udstrækning, ja, kollektivt, må udløse sanktioner. Der er

[Mølgaard]

intet formildende ved den kollektive aktion i forhold til den individuelle.

Retsforbundet beklager, at staten, regeringen, ikke har magtet at leve op til sit arbejdsgiveransvar på dette område. Vi medvirker gerne til at sikre instrumenter for staten til at hindre gentagelser af skandalerne fra sidst. Vi ser positivt på dette lovforslag, men vil selvfølgelig forbeholde os vor endelige stillingtagen til de mange detaljer, indtil en række tvivlsspørgsmål om enkeltheder er afklaret gennem udvalgsarbejdet.

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Jeg vil gerne takke folketinget for en meget venlig modtagelse af lovforslaget. Jeg noterer med tilfredshed, at selv fru Lilli Gyldenkilde og hr. Tyroll, som føler sig forpligtet til at gå imod forslaget, har overordentlig stort besvær med at finde argumenter herfor og derfor i høj grad bygger deres argumentation på noget andet end det, der ligger i lovforslaget.

Fleere af ordførerne har været inde på spørgsmålet om ensartethed også for så vidt angår amter og kommuner. Jeg deler ønsket om, at vi sikrer, at der også inden for dette meget store offentlige ansættelsesområde kan sikres en ensartet fremgangsmåde i forbindelse med kollektive overtrædelser af ansættelsesvilkårene.

Jeg havde også gerne set, at det kunne være sket sideløbende, men det ligger jo, som alle ved, således, at kommunerne og amtskommunerne er en lang række hver for sig selvstændige juridiske enheder. Derfor er det lidt mere kompliceret at sikre ensartetheden, men jeg mener ikke, at det bør afholde staten, som er en selvstændig juridisk enhed, fra at sikre, at vi kan behandle vore medarbejdere ens.

Jeg har haft lejlighed til at drøfte problemstillingen med repræsentanter for de kommunale organisationer og med Københavns kommune og Frederiksberg kommune, og jeg kan sige, at der er fuldstændig enighed om at nå frem til et tilsvarende system, der kan sikre ensartethed.

Det er vigtigt, at der ikke med ændringen i tjenestemandsløven foretages flytning af rettigheder eller pligter for den enkelte ansatte eller for staten som arbejdsgiver. Det er også vigtigt at gøre sig klart, at der ikke indføres nye sanktioner. Vi rokker altså hverken ved

rettigheder, forpligtelser eller de sanktioner, der kan idømmes ved overtrædelse af forpligtelserne. Det er et vigtigt punkt at holde sig for øje. Det, vi sikrer med lovforslaget, som det ligger her, er, at vi i en given situation er i stand til at anvende også de sanktioner, der i dag er indeholdt i tjenestemandsløvens § 24.

Det får mig til at sige, at det er nok også på den baggrund, vi skal se den meget beherskede reaktion, der har været fra tjenestemandsgenerationerne og deres ledere. Det ville jeg overhovedet ikke have nævnt her, hvis det ikke var, fordi hr. Tyroll gav en fuldstændig fordrejet fremstilling af den holdning, som bl. a. hr. Aage Andersen, formand for CO 1 og for TFU, er fremkommet med. Jeg skal citere fra Kristeligt Dagblad fra 5. februar i år. Det er altså ikke nogle gamle synspunkter, det er helt varme synspunkter. Hr. Aage Andersen siger:

»Ministerens har vist imødekommenhed, og som forslaget nu ligger, mener jeg, det er til at leve med for tjenestemændene. Men jeg har sagt til finansministeren, at vi ikke vil afskrive retten til at henvende os til folketinget under udvalgsbehandlingen.«

Senere siger hr. Aage Andersen:

»Tilbage er det helt centrale spørgsmål om fremover at sikre en ensartet behandling af aktionerende tjenestemænd, som var hovedsigtet med folketingsbeslutningen i november.«

Det, han her henviser til, er altså ensartetheden i forhold til kommuner og amtskommuner. Jeg har meget svært ved at få disse kommentarer til at passe sammen med de synspunkter, hr. Tyroll tillod sig at tillægge hr. Aage Andersen for et øjeblik siden.

Til fru Lilli Gyldenkilde skal jeg sige, at jeg bestemt ikke er enig i betragtningen om, at lovforslaget går ud over det, der blev vedtaget her i dagsordenen. Jeg minder om, at det, der blev vedtaget i dagsordenen, var, at vi skulle sikre regler, der med fuld respekt for tjenestemændenes individuelle beskyttelse efter tjenestemandsløven sikrer en ensartet behandling i fremtiden. Det er ikke knyttet til en helt bestemt og defineret kategori af overtrædelser af ansættelsesvilkårene. Der står ikke nævnt, hvilken kategori der i givet fald var tænkt på, i den dagsorden, som folketinget vedtog den 18. november 1980.

Tyroll (VS):

Jeg kan forstå, at ministeren åbenbart ikke har været til stede ved den forhandling, der har været med organisationerne, selv om jeg har set i et referat, at ministeren skulle have været til stede. Der gav hr. Aage Andersen til sidst udtryk for, at man måtte stærkt tage afstand fra forslaget, og også i sit første indlæg gjorde hr. Aage Andersen opmærksom på, at han tog stærkt afstand fra forslaget. Der blev nævnt en lang række problemer fra disse organisationers side, bl. a. vedrørende organisationsansvar, som i givet fald ville være noget nyt. Det var en lang række problemer, der blev taget op. Man bad faktisk om at få tid til at behandle disse spørgsmål, så vidt jeg har forstået. Det, man kunne få, var 4-5 dages frist til at foretage sine overvejelser omkring forslaget. Men allerede på det tidspunkt tager man altså stærkt principiel afstand.

Det undrer mig måske ikke så meget, at man nu kan se nogle andre udtalelser fra hr. Aage Andersen i dagbladene, for vi er vant til, at socialdemokrater skifter fra den ene side af bordet til den anden ret hurtigt. Først er hr. Aage Andersen med til at behandle forslaget herinde, hvorefter han går imod det i sin organisation. Det er vi såmænd vant til. Men jeg går ud fra, at når han udtaler sig som formand for TFU, så er det udtryk for, hvad der er de tilsluttede organisationers mening om det.

Der er bl. a. spørgsmålet om organisationsansvar, men derudover er der tale om den ændring, at der kommer en arbejdsgiverret, en tjenestemandsrret, som skal tage stilling til disse vidtløftige formuleringer, som jeg nævnte før, i tjenestemandsløven, som skal sidde og udlægge, hvad der er værdigt og ikke er værdigt, skal sidde og tage politisk stilling til det. For VS' vedkommende er det sådan, at vi finder, at det er i allerhøjeste grad værdigt, at man kæmper imod at blive underbetalt, at man kæmper for sine løn- og arbejdsforhold. Men det er efterhånden sådan for socialdemokratiets vedkommende, at man ikke kan se en værdighed i det. Det skal bedømmes ved en tjenestemandsrret, der skal bedømme, om det er værdigt eller ikke er værdigt at slå for sine løn- og arbejdsforhold. Jeg siger velbekomme. Det er en fin

udvikling, man er inde i omkring denne lønpolitik og indkomspolitik.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg må beklage ministerens udtalelser om, at SF og VS havde svært ved at argumentere for at gå imod dette lovforslag. Jeg ved ikke, hvorfor ministeren argumenterer på det plan; det synes jeg ikke var nødvendigt. Jeg er kommet med forslag til, hvordan man skulle have klaret den situation. Det, ministeren kommer med her, er noget, der ikke klarer situationen. Så synes jeg, det er lige skrap nok at sige, at vi har svært ved at finde argumenter. Det mener jeg bestemt ikke vi har.

Når vi drøfter en sag som denne, er det klart, at man må have lov til at komme ind på nogle principper, som den berører. Det er præcis det, jeg har gjort ved at sige: I kan ikke skabe ensartethed, for vilkårene er forskellige. Vi kommer stadig væk i den situation, at på det samme kontor ved to skriveborde over for hinanden kan der sidde en tjenestemand og en overenskomstansat. Holder de et fagligt møde, vil den ene – altså tjenestemanden – blive slæbt for retten, når dette forslag er vedtaget, men den anden vil ikke, for der er en regel om, at man inden for 48 timer må holde fagligt møde. Vil man skabe ensartethed, er det naturligvis det, man skal fastsætte også for tjenestemænd. Så får man ensartethed. Her får man ingen ensartethed.

Man får nu i første omgang nogle bestemmelser for tillidsmænd i staten. Der vil stadig væk være forskel på tillidsmænd i stat og kommuner. Men selv om man får kommunerne inddraget under samme lov eller underkastet samme bestemmelser, vil der stadig væk være en uensartethed tilbage. Jeg synes, det er helt forkert, at man ikke griber den mulighed, der dog er for at skabe helt ensartede vilkår. Det var jo det, der var meningen med dagsordenen.

Vi kommer nok til at drøfte nærmere i udvalgsarbejdet, hvorvidt dette forslag ligger ud over dagsordenen eller ej. Ministeren siger sit, og jeg siger altså mit; det må vi drøfte nærmere. Jeg vil blot her sige, at hvis man skal bibeholde den individuelle beskyttelse, der ligger i den nuværende tjenestemandsløve, så kan man altså ikke slæbe folk for en tjenestemandsrret, fordi de kollektivt nedlægger arbejdet. Så har man brudt med det individuelle hensyn, der er i tjenestemandsløven.

[Lilli Gyldenkilde]

Dagsordenen af 18. november 1980 var selvmodsigende, og derfor er dette forslag det også. Men lad os drøfte det videre i udvalget. Jeg er sikker på, at vi kan bore noget mere netop i det punkt.

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Jeg er ked af det, men jeg synes nu ikke, det hjælp så meget, fru Lilli Gyldenkilde. Påstanden var, at forslaget ikke er i overensstemmelse med dagsordenen. Her må jeg minde om, at det meget store flertal, der stod bag dagsordenen, siger i dagsordenen:

»Med udgangspunkt i en positiv holdning over for bevarelse af tjenestemandsbegrebet opfordrer folketinget . . .«

Altså en klar understregning af, at det flertal, der stod bag dagsordenen, ønsker at opretholde tjenestemandsbegrebet. Så kan man ikke sige, at et lovforslag, der fortsat opererer med såvel tjenestemænd som overenskomstansatte i statslig tjeneste, ikke lever op til dagsordenen, fordi der er en forskel mellem de to grupper, når det drejer sig om deres forhold til arbejdsretten og deres ansættelse og forpligtelserne som tjenestemænd.

Fru Lilli Gyldenkilde nævnte i sit første indlæg, at hvis man var ansat i den private sektor, ville der ikke være sket noget, hvis man havde holdt et sådant fagligt møde. Det er jo fuldstændig svarende til de hundredtusinder af overenskomstansatte, der er ansat i statens og kommunernes tjeneste. Der er særlige forpligtelser knyttet til at være tjenestemand, og dem kender tjenestemændene. Det er det, vi beskæftiger os med, når vi taler om tjenestemandsløven.

Nu er det gået op for mig, at det første indlæg fra hr. Tyroll byggede på, at han ikke havde læst lovforslaget. Så kan jeg bedre forstå kommentarerne og også citaterne fra hr. Aage Andersen. Det er rigtigt, at det udkast, vi opererede med – og som jeg havde lejlighed til at drøfte med repræsentanter for TFU – indeholdt bestemmelser om organisationsansvar. Det vendte hr. Aage Andersen og TFU sig imod. Men i det lovforslag, der ligger på folketingets bord, og som hr. Tyroll skulle kommentere for et øjeblik siden, er der ikke indeholdt, at der kan pålægges organisationsansvar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Lokale radio- og fjernsynsforsøg m.v.).

(Lovforslag nr. L 127. Fremsat 22/1 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

Socialdemokratiet kan tilslutte sig det lovforslag, som vi her har til behandling, fordi det giver en række udmærkede virkninger, bl.a. at eksperimentvirksomheden, forsøgsvirksomheden på det vigtige område, som radio og fjernsyn er, kan øges. Forslaget imødekommer samtidig de ønsker, der i hele den kulturpolitiske debat går på at få decentraliseret væsentlige dele af kulturlivet. Her sker det ved, at vi får decentraliseret både selve kulturproduktionen og kulturforbruget. For produktionens vedkommende på en sådan måde, at vi her ikke bare får de ret snævre professionelle kredse til at producere, men forhåbentlig også får ganske almindelige mennesker til at udnytte de muligheder, der her gives.

Forslaget betyder et midlertidigt brud på Danmarks Radios monopol. Det har vi intet at indvende imod, men vi noterer os, at en af forudsætningerne herfor er, at reklamefinansieringen, også når det gælder den lokale forsøgsvirksomhed, afvises lige så klart og lige så tydeligt, som det gælder for den øvrige radio- og fjernsynsvirksomhed her i landet.

I den tidligere forsøgsperiode har det først og fremmest været fjernsynsområdet, der har